

Bekendtgørelse om undersøgelse af ulykker til søs ¹

I medfør af § 1, stk. 3, § 4, stk. 3, og § 32, stk. 4, i lov om sikkerhed til søs, jf. lovbekendtgørelse nr. 627 af 26. juli 2002, som ændret ved lov nr. 1465 af 22. december 2004, af § 13, § 16, stk. 2, og § 24, stk. 6, i lov om dykkerarbejde og dykkermateriel m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 18 af 7. januar 2000, og af § 473 og § 481 i søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, fastsættes:

Undersøgelse af ulykker til søs - Opklaringsenheden

§ 1. Undersøgelse af ulykker, dødsfald til søs, samt forureningsuheld i forbindelse med bunkring, hvor danske skibe er involveret, foretages af en af Søfartsstyrelsens direktør hertil oprettet Opklaringsenhed. Enheden kan også undersøge tilfælde, hvor der har været en overhængende fare for sådanne ulykker. Enheden undersøger tillige ulykker ved dykkerarbejde, der er omfattet af lov om dykkerarbejde og dykkermateriel, samt ulykker på danske havanlæg, som ikke er omfattet af lov om visse havanlæg.

Stk. 2. Opklaringsenheden kan endvidere deltage i eller forestå undersøgelser af ulykker til søs samt forureningsuheld i forbindelse med bunkring på udenlandske skibe, såfremt der er knyttet danske interesser til ulykken. Såfremt ulykken er foregået uden for dansk territorialfarvand, foretages undersøgelsen i samarbejde med flagstatens søfartsmyndigheder.

Stk. 3. Opklaringsenhedens undersøgelsesarbejde foregår adskilt fra Søfartsstyrelsens øvrige funktioner og virksomhed, jf. dog § 6, stk. 1. Enhedens medarbejdere kan dog i overensstemmelse med de herom gældende regler bemyndiges til at tilbageholde skibe, men deltager ikke i øvrigt i Søfartsstyrelsens tilsynsarbejde.

§ 2. Formålet med undersøgelse af ulykker og dødsfald til søs samt forureningsuheld i forbindelse med bunkring er at tilvejebringe oplysninger om de faktiske omstændigheder ved ulykken og at klarlægge de årsager og det begivenhedsforløb, som har ført til ulykken, med henblik på at der af Søfartsstyrelsen eller andre kan træffes foranstaltninger for at reducere risikoen for gentagelser. Undersøgelserne sigter ikke mod at tage stilling til de strafferetlige eller erstatningsretlige aspekter ved ulykkerne.

Stk. 2. Undersøgelserne foretages i overensstemmelse med principperne i den internationale søfartsorganisation IMO's kode vedrørende undersøgelse af ulykker og hændelser til søs. De involverede skibes og rederiers sikkerhedsstyringssystem (ISM) inddrages i undersøgelserne, når dette er relevant.

§ 3. Ulykker mv., der alene involverer fritidsfartøjer, undersøges kun, såfremt det skønnes, at der er et særligt behov herfor. Det kan endvidere besluttes, at ulykker mv., der involverer andre fartøjer end fritidsfartøjer, ikke undersøges.

Stk. 2. Bestemmelserne om undersøgelse af ulykker i artikel 12 i Rådets direktiv om en ordning med obligatoriske syn med henblik på en sikker drift af ro-ro-færger og højhastighedsfartøjer finder anvendelse ved opklaring af ulykker, der er omfattet af direktivet.

Kontaktpersoner m.v.

§ 4. Søfartsstyrelsen udpeger efter indstilling fra de organisationer, der er repræsenteret i Skibstilsynsrådet og efter høring af Rådet, 8 personer med særlig maritim sagkundskab, som knyttes til Opklaringsenheden, og som efter dennes anmodning bistår, hvor der er særligt behov herfor. De sagkyndige skal udpeges således, at 4 personer har særlig indsigt i handelsflådens forhold og 4 har særlig indsigt i fiskerierhvervets forhold. Repræsentanter for de søfarendes organisationer og for redernes organisationer skal være ligeligt repræsenteret.

Stk. 2. Opklaringsenheden kan endvidere ved sine undersøgelser lade sig assistere af andre personer eller institutter.

Stk. 3. Lovgivningens almindelige bestemmelser om tavshedspligt for personer, der virker i offentlig tjeneste eller udfører opgaver for en offentlig myndighed, finder anvendelse på de i stk. 1 nævnte personer samt på personer, der yder bistand efter stk. 2.

Indberetningspligt

§ 5. Når et dansk handels- eller fiskeskib er involveret i kollision, påsejling, grundstødning, brand, eksplosion, lækage, slagside, kæntring, når der er sket en anden hændelse med væsentlig materiel skade til følge, eller når der om bord på skibet eller fra dette er indtruffet dødsfald eller alvorlig personulykke, skal Opklaringsenheden straks underrettes herom.

Stk. 2. For skibe hjemmehørende i Grønland med et dimensionstal på under 20, jf. Meddelelser fra Søfartsstyrelsen F, kapitel 1, regel 17, skal der kun foretages anmeldelse til Opklaringsenheden, hvis der er indtruffet dødsfald eller alvorlig personulykke.

Stk. 3. Opklaringsenheden skal endvidere underrettes om ulykker i forbindelse med dykkerarbejde, der er omfattet af lov om dykkerarbejde og dykkermateriel.

Stk. 4. Det påhviler skibets fører at sikre, at indberetning sker. Er denne ikke i stand til at opfylde pligten, påhviler pligten rederen. For havanlæg påhviler indberetningspligten den ansvarlige for anlægget.

Stk. 5. For dykkerarbejde, der ikke foregår fra skib eller havanlæg, påhviler indberetningspligten arbejdsgiveren, samt, hvor der ikke foreligger et ansættelsesforhold, den der har ladet dykkerarbejdet udføre.

§ 6. Medarbejdere ved Søfartsstyrelsens kontor i Grønland kan efter anmodning fra Opklaringsenheden indsamle oplysninger og foretage de fornødne undersøgelser i Grønland på enhedens vegne. Oplysningerne indberettes til Opklaringsenheden, som forestår det videre undersøgelsesarbejde.

Stk. 2. Politimesteren i Grønland eller andre grønlandske myndigheder underretter Opklaringsenheden, såfremt man bliver opmærksom på en ulykke eller anden hændelse, som er omfattet af anmeldelsespligten i § 5, men som Opklaringsenheden må formodes ikke at være bekendt med.

Opklaringsenhedens adgang til skibe mv.

§ 7. Opklaringsenhedens medarbejdere har efter § 19, stk. 1, i lov om sikkerhed til søs til enhver tid adgang til mod behørig legitimation uden retskendelse at gå om bord i skibe, når det skønnes nødvendigt i forbindelse med deres hverv.

Stk. 2. Opklaringsenheden kan foretage målinger, afprøvninger, tekniske undersøgelser og rekonstruktioner, der er af betydning for klarlæggelse af ulykkens årsag. Det påhviler i henhold til §

19, stk. 2, i lov om sikkerhed til søs såvel skibets reder, fører og maskinchef som enhver, der handler på disses vegne, at yde Opklaringsenheden den nødvendige bistand ved dens undersøgelser og give enhver oplysning i forbindelse hermed, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Inden Opklaringsenheden optager forklaring fra en person, som enheden skønner, at det er sandsynligt, at der vil blive rejst straffesag imod i forbindelse med ulykken, skal den pågældende gøres bekendt med, at vedkommende ikke er forpligtet til at udtale sig.

Stk. 4. Opklaringsenheden udfærdiger notat om de forklaringer, der optages. Det skal af notatet fremgå, om den pågældende har modtaget vejledning efter stk. 3. Der gives den, som har afgivet forklaring, mulighed for at gøre sig bekendt med notatet.

Søforklaring

§ 8. Opklaringsenheden kan begære, at søforklaring afgives efter sølovens bestemmelser herom.

Samarbejde med udenlandske myndigheder

§ 9. Opklaringsenheden kan samarbejde med andre berørte staters søfartsmyndigheder om gennemførelsen af undersøgelser og kan i forbindelse hermed i fornødent omfang meddele oplysninger til disse myndigheder, herunder videregive oplysninger om registreringer i involverede skibes Voyage Data Recorders.

Midlertidig tilbageholdelse af skibe, fjernelse af vrugdele mv.

§ 10. Såfremt et skibs videre sejlads vil indebære en hindring for Opklaringsenhedens undersøgelser, kan denne påbyde, at dets videre sejlads skal udskydes. Opklaringsenheden kan endvidere påbyde, at instrumenter eller lignende ikke må fjernes eller røres, indtil enheden har haft lejlighed til at foretage de fornødne undersøgelser. Opklaringsenheden skal drage omsorg for, at skibe ikke unødigt opholdes, og at arbejdet om bord ikke unødigt vanskeliggøres. § 16, stk. 4, i lov om sikkerhed til søs finder anvendelse ved de i 1. pkt. nævnte påbud.

Stk. 2. Opklaringsenheden kan bestemme, at vrug og vrugdele ikke må fjernes eller røres, indtil enheden har haft lejlighed til at foretage de fornødne undersøgelser. I tilfælde, hvor et skib er sunket, grundstødt eller drivende og kan give anledning til fare for sejladssikkerheden eller for miljøet, aftales det mellem Opklaringsenheden og henholdsvis Farvandsvæsenet eller Søværnets Operative Kommando, hvorledes der skal forholdes.

Stk. 3. Opklaringsenheden kan tage de i stk. 1 og 2 nævnte vrugdele og instrumenter mv. i sin varetægt, såfremt det er nødvendigt, for at undersøgelsen kan gennemføres.

§ 11. Det bestemmes ved aftale mellem Opklaringsenheden og de militære myndigheder, hvorledes der skal forholdes ved ulykker til søs, hvori både civile skibe og krigs- eller troppetransportskibe er indblandet, eller som indtræffer på militært område.

Søulykkesrapporter mv.

§ 12. Når Opklaringsenheden har afsluttet sin undersøgelse, udarbejdes en rapport om ulykken. Rapporten skal indeholde en beskrivelse af hændelsesforløbet og en konklusion om ulykkens årsag, i det omfang det har været muligt at fastlægge denne. Rapporten kan endvidere indeholde anbefalinger om initiativer, der kan forebygge ulykker af samme eller lignende art.

Stk. 2. Rapporten sendes til de implicerede i ulykken og offentliggøres, medmindre særlige forhold taler herimod. For at medvirke til at fremtidige ulykker forebygges eller disses

konsekvenser begrænses kan rapporter, som offentliggøres, indeholde oplysninger om involverede personers helbredsmaessige forhold, hvor dette sker for at give et retvisende billede af ulykken og dens konsekvenser.

Stk. 3. Såfremt der efter undersøgelsens afslutning fremkommer nye oplysninger, som må antages at være af væsentlig betydning for undersøgelsens konklusioner, kan Opklaringsenheden beslutte, at undersøgelsen skal genoptages.

Stk. 4. Når resultatet af en ulykkesundersøgelse eller ulykkens karakter taler herfor, kan Opklaringsenheden undlade at udfærdige rapport.

Begrænsning af adgang til aktindsigt

§ 13. Bestemmelser om aktindsigt i lov om offentlighed i forvaltningen finder ikke anvendelse på oplysninger, undersøgelser, materialer o.l., der indgår i en verserende undersøgelse af en ulykke eller et dødsfald til søs.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder kun anvendelse, indtil endelig søulykkesrapport foreligger, eller der er truffet beslutning om, at rapport ikke skal udfærdiges.

Ulykkesstatistik

§ 14. En statistik over ulykker til søs offentliggøres mindst én gang om året.

Straf og ikrafttræden m.v.

§ 15. Med bøde straffes den, der overtræder § 5. Den, der i strid med § 7, stk. 1, lægger hindringer i vejen for Opklaringsenhedens undersøgelser, eller som ikke yder enheden bistand eller meddeler oplysninger som foreskrevet i § 7, stk. 2, straffes med bøde, jf. dog bestemmelsen i § 7, stk. 3. Den, der handler i strid med påbud eller bestemmelser, der er fastsat i medfør af § 10, stk. 1, 1. eller 2. pkt., eller § 10, stk. 2, 1. pkt., straffes med bøde.

Stk. 2. Overtrædelse af de i stk. 1 nævnte bestemmelser, som har fundet sted i Grønland eller på et skib hjemmehørende i Grønland, kan medføre bødeforanstaltning efter kriminalloven for Grønland. Såfremt en straffesag pådømmes uden for Grønland, eller den vedrører en person eller virksomhed (juridisk person), der har bopæl eller er etableret uden for Grønland, kan der i stedet for bødeforanstaltning idømmes straf af bøde.

§ 16. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2006.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1482 af 16. december 2005 om undersøgelse af ulykker til søs ophæves.

Økonomi- og Erhvervsministeriet, den 10. juli 2006

Bendt Bendtsen

/Frank Bjerg Mortensen

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv nr. 99/35/EF om en ordning med obligatoriske syn med henblik på sikker drift af ro-ro-færger og højhastighedspassagerfartøjer, EF-Tidende 1999 L 138.